

[Hans Hansen.]

Aar. Regner man med de nuværende Gældsforhold i Erhvervslivet, kan man regne med en Betalingsprocent af Grundskyld paa gennemsnitlig 50, hvilket betyder, at Statens Indtægt af Grundskylden det første Aar bliver 50 pCt. af det første Aars halve Procent til Staten af de 4 800 Mill. Kr., der er Tale om, og som er paa private Hænder. Der kan regnes sikkert med en Indtægt af 12 Millioner, som igen første Aar bruges til Nedsættelse af Tolden. Andet Aar er Statens Grundskyldspromille steget til 6 efter Forslaget, og Betalingsprocenten er steget med 2, nemlig til 52, hvorefter Statens Grundskyldsigtægt bliver 52 pCt. af de omhandlede 6 pro mille af de 4 800 Mill. Kr., eller ca. 15 Mill. Kr. til Staten. Tager vi saa det tiende Aar efter Lovens Ikrafttræden, vil Statens Grundskyldspromille være steget til 14 og Grundejernes Betalingsprocent vil være steget til gennemsnitlig 68, hvorefter Indtægten af Grundskylden bliver 68 pCt. af 14 pro mille af 4 800 Mill. Kr., det bliver ca. 45 Mill. Kr. I det 26de Aar, for at tage Paaligningens normale Tid overfor den gældfri Jord, kan man regne med, at Statens Indtægt af Grundskylden bliver ca. 90 pCt. af 30 pro mille af de 4 800 Mill. Kr. eller ca. 129 Mill. Kr., foruden Grundstigningen og Statens stigende Andel af den nu af det offentlige inddragne Grundrente. Denne Stigning i Grundrenten vil sikkert blive stærkere ved de Skatteophævelser, som stadig vil finde Sted, og det vil give rigelige Midler til yderligere Skatteophævelse. Ophævelse af Formue- og Indtægtsskatten til Staten kan finde Sted, imod at der indføres den omtalte Formueafgift, og det hviler tildels i sig selv. Formueafgiften foreslaas baandlagt til Forrentning og Afdrag paa Statsgælden og til Amortisering af Jordværdierne i Overgangstiden.

Forslaget er et Sporskifte, der klart og utvetydigt giver Udtryk for den Tankegang, hvorpaa Grundskyldsbevægelsen er vokset frem her i Landet, og er i nøje Kontakt bl. a. med Husmændenes Køge-Resolution fra 1902, et Krav om Overgang fra Skat til Skyld, uden at dette sker paa en enkelt Gruppe Formueejeres Bekostning. For de gældbetyngede Skødehavere vil det betyde en øjeblikkelig Lettelse, der vilde virke som en Krisehjælp, derigennem at den halve Procent, som enhver Skødehaver uden Hensyn til sin Gæld efter Lovforslaget har Krav paa at faa fradraget i sine kommunale Afgifter, sammen med Afkortningen, der finder Sted, vil gøre ham til Dels skattefri, og det er efter min Mening

alt, hvad Staten moralsk kan give til en Skatteyder, uden at man kommer nærmere ind paa Betragtninger som de Konservatives, hvorefter man tager fra den ene og giver til den anden. Og for Formuer, der ansvarligt er anbragt i Jord, vil det ogsaa i første Omgang betyde en Lettelse, medens modsat Formuer, der er anbragt i Obligationer og lignende Værdipapirer, vil faa en forøget Udgift i Begyndelsen. Men det er ogsaa det, der skal ske, hvis det, som har været saa meget paa Tale her i Tinget under de forskellige Behandlinger af Krisetilstanden, den falske Kapital, som jeg Gang paa Gang har fremdraget, skal nedbringes, og der skal skaffes Mening i Vilkaarene for dem, der sidder med Ejendommene. Men gennem en jævn Udvikling glider Kapitalen over til Jordbesidderne, efterhaanden som disse ved Hjælp af Afkortning og Amortisering faar betalt Gælden paa deres Jord. En meget stor Del af de Prioriteter, der staar i Ejendommene, er blevet falsk Kapital; fordi den ikke eksisterer i Virkeligheden, men dog skal forrentes og afdrages gennem en Formueafgift, vil en Del af denne forsvinde.

Forslagets Hovedsynspunkt er at skabe et sundt Samfund, bygget paa et retsmæssigt Grundlag, og en forstandig Overgang for at forhindre, at der sker Uret eller dog i hvert Fald sker mindst mulig Uret i Overgangstiden. En god Samfundsreform skal tilsigte en Forøgelse af den fælles Formue og af den fælles Velstand; den kan ikke, som det synes at være en udbredt Tro i Socialdemokratiet, bygges paa et Had til de rige, men den kan kun bygges paa Kærlighed til og Retfærdighed for de fattige.

Gennem ca. 25 Aar er Skatterne her i Landet femdoblet, og samtidig hermed har vi opnaaet en Femdobling af den offentlige Gæld og en Tredobling af Prioritetsgælden. En saadan Udvikling kan ikke fortsættes, derom er sikkert alle kyndige enige, og da man ikke kan udvide Systemet nu gennem flere Skatter, og man i Virkeligheden ikke kan laane mere og neppe tør trække flere Veksler paa kommende Slægter, tror jeg at Kravet udefra, Kritikken mod Systemet, før eller senere vil melde sig med en Kraft, der vælter hele Systemet omkuld. Saa meget kender jeg til den Stemning, der raader ude i Landet, at jeg ved, at Kravet udefra om en Ændring i den offentlige Økonomi vil lyde stærkt.

For ca. 25 Aar siden var de samlede offentlige Udgifter 175—180 Mill. Kr. om Aaret. Siden da er Befolkningstallet her